

Innhold (klikk på sidetallet, så kommer du dit direkte ...)

Denne ukas viktigste	2
<i>Små studieplanendringer – liste over endringer og presiseringer</i>	2
<i>Viktige tidsfrister</i>	2
Siste nytt fra BIO	2
<i>Etikk, takk!</i>	2
<i>Utvidet driftstid på ventilasjonsanlegget på Høyteknologisenteret</i>	3
<i>BIO-saker i fakultetsstyret</i>	3
<i>Skidagen på Voss onsdag 12. Mars</i>	4
Siste nytt fra verden rundt oss	4
<i>Ledige stillinger for biologer</i>	4
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	4
<i>Call - Recruitment Programme 2009-2012</i>	4
<i>MarinERA Pilot Call: Regional Drivers of Ecosystem Change</i>	4
<i>How to Write a Competitive Proposal for FP7</i>	5
<i>NordForsk Seed Money</i>	5
Ukens bilde	5
Info fra studieseksjonen	6
<i>Oppfølging etter allmøte om mastergraden – forslag til forventningskriv klart</i>	6
<i>Kurs i tekstgjenkjenningsprogrammet Ephorus</i>	6
<i>Noen som har lyst å være med å seile?</i>	6
Gjeste forelesninger, seminarer og kollokvier	7
<i>Guest lecture Rögnavaldur Hannesson: økonomiske synspunkt på global oppvarming</i>	7
<i>Guest Lecture: Controversy and Consensus in Asteroid Systematics</i>	7
<i>Guest lecture: How about Ancient DNA: Challenges and opportunities.</i>	8
<i>International Conference on Biodiversity Informatics</i>	8
<i>"BIOCAT Summer School"</i>	8
<i>Forskerforbundet's stipendiatseminar</i>	8
<i>Vestlandskonferansen om Stjernøutvalget</i>	8
<i>Pollicipes International Conference,</i>	8
<i>Larval 2008 symposium</i>	8
Nye artikler	8
<i>Are Nylund: ny slekt av myxozoer og tre nye arter av fiskeparasitter</i>	9
<i>Andreas Steigen: optiske forhold i Murchison Bay i Victoriasjøen</i>	9
<i>Richard Payne: bruk av skjult askelag til aldersbestemmelse</i>	9
<i>Tom Sørnes, Aino Hosia, Ulf Båmstedt & Dag Aksnes: svømme- og fødeatferd hos maneten</i>	
<i>Periphylla</i>	10
<i>James Kennedy: kan kondisjon og fødeinntak senke prioriteten til gyting hos flyndre?</i>	10
<i>Lone Høj & Vigdis Torsvik: temperatur påvirker samfunnsstruktur hos arker i høyarktisk</i>	10
<i>Anne Bjune: historisk og forhistorisk styggevær langs kysten</i>	11
<i>Cecile Jolly & Ian Mayer: kan stingsild bli indikatorart for kunstige hormoner?</i>	11
<i>Stephanie Kramer-Schadt: perseptuell rekkevidde bør inngå i modeller for atferd</i>	11
<i>Ruth-Anne Sandaa, Thorolf Magnesen & Øivind Bergh: bakterier i kamskjellklekkeri</i>	12
<i>Frank Nilsen: genetiske tegn på naturlig seleksjon hos torsk</i>	12

Denne ukas viktigste

Små studieplanendringer – liste over endringer og presiseringer

Studieseksjonen har nå laget en liste over de endringer og presiseringer som er nødvendig i studiehandboken i forhold til nye retningslinjer for emnebeskrivelser (som informert om i forrige BIO-INFO). Dette gjelder blant annet at det alltid skal oppgis hvor mange timer en skriftlig eksamen er, hvilke hjelpemidler som er lov å ta med på eksamen, og gyldigheten av obligatoriske aktiviteter som felt og lab. I all hovedsak inneholder listen presiseringer av den allerede eksisterende situasjon. De punktene som er markert med rødt er reelle studieplanendringer. Emner med muntlig eksamen og som heller ikke har obligatoriske aktiviteter er utelatt fra listen. Listen kan sjekkes [her](#). Vi må ha beskjed innen mandag **3. mars klokken 12:00** hvis opplysningene ikke stemmer.

Hilsen Eli

Viktige tidsfrister

Mer info om følgende utlysninger og mange flere (inkl. løpende, dvs. uten frister) finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

1. mars	NORDPLUS Curriculum Development	28. mar	FP7 People / MC – Internatl Staff Exch
2. mars	Bergen marine forskningsklynge forprosjekter	28. mar	COST Open Call 2008
6. mars	FP7 Cooperation / nano	04. apr	NordForsk annual grant schemes
7. mars	NordForsk, alle vitenskapelige disipliner	8. apr	FP7 Cooperation / ICT
25. mars	FP7 People / MC – Industry-Academia	11. apr	FP7 Capacities / SMEs
28. mars	European-funded Integrated Infrastructure Initiative	16. apr	MarinERA Pilot Call
		22. apr	ERC / Adv. Investigator Grants (life sci)

**check [BIO-web](#) and [UiB's Department of Research Management](#) for more information

Siste nytt fra BIO

Etikk, takk!

UiB setter for tida fokus på etikk i utdanning, forskning og organisasjon. Dette er ikke utløst av en spesiell begivenhet, men heller at det de siste årene har vært mange situasjoner både i Norge og utlandet der etikk eller fravær av det har blitt fokusert. UiB med vår egen prorektor Anne Gro i spissen har opprettet en webside med etikk-ressurser. Denne bør være kjent av såvel masterstudenter som professores emeriti: <http://etikk.uib.no>

Det er ikke bare hos oss dette skjer, og ved nabouniversitetet på andre sida av langfjella har de laget en oppsummering av forskningsetikken i form av 10 bud, som her gjengis:

- 1 Du skal innrette deg etter både rettigheter og plikter i loven om akademisk frihet.
- 2 Du skal være deg bevisst at ærlighet er en absolutt betingelse for vitenskapelig arbeid.
- 3 Du skal handle i overensstemmelse med det etiske regelverk som gjelder på ditt forskningsområde.
- 4 Du skal gi anerkjennelse til kolleger og kunnskapskilder som har betydning for din egen forskning.
- 5 Du skal, så sant det er mulig, delta i et kollegialt fellesskap som kommuniserer og analyserer forskningens metoder og resultater.
- 6 Du skal kunne gjøre rede for hvordan du forvalter midler som er stilt til din disposisjon.
- 7 Du skal sørge for at dine vitenskapelige resultater er solide nok til å støtte konklusjonene dine, og for at rådata/kildeinformasjon for publikasjonene er tilgjengelige.
- 8 Du skal følge reglene for vitenskapelig publisering innen ditt fagfelt.
- 9 Du skal la forskningsformidlingen være nøktern; konsekvenstenkningen bør omfatte både mulig nytte og mulige etiske dilemmaer.
- 10 Du skal vedlikeholde og videreutvikle din vitenskapelige kompetanse.

And we can state the same in a global language:

- 1 You shall be guided by the rights and duties spelled out in the Law of Academic Freedom.
- 2 You shall know that honesty is an absolute requisite for scientific work.
- 3 You shall act in accordance with ethical guidelines for your area of research.
- 4 You shall give due recognition to colleagues and sources that have aided your own investigation.
- 5 You shall, if at all possible, participate in collegial analysis and communication of methods and results.
- 6 You shall be prepared to account for all means and resources that you have received.
- 7 You shall ensure that your scientific results are solid enough to justify your conclusions and that the raw data/materials on which your publications are based remain intact and available.
- 8 You shall adhere to the rules that govern publications in your field.
- 9 You shall strive to be level-headed when you report your results; consequential considerations should include both potential benefits and would-be ethical dilemmas.
- 10 You shall maintain your scientific competence and also seek to improve it.

Neste uke: mer om etikk og publisering
Hilsen Jarl Giske

Utvidet driftstid på ventilasjonsanlegget på Høyteknologisenteret

En gladmelding til alle som arbeider på kontor og lab på HIB utover normalarbeidsdagen: ventilasjonsanleggene (ikke kjøling etc) inkludert avtrekkskapene blir kjørt fram til kl. 19.00 alle ukedager, samt 09-1400 lørdager. UiBs Eiendomsavdeling (EIA) tar den økte strømrregningen, og BIO takker!

BIO-saker i fakultetsstyret

Onsdag i denne uka vedtok fakultetsstyret å tilsette **Albert Imsland** som prof II i akvakultur for en ny 3-årsperiode. Fakultetsstyret vedtok også en annen prof-II-tilsetting ved BIO, men dette skal vi komme tilbake til om noen uker.

Sist men ikke minst vedtok fakultetsstyret å lyse ut en stilling som professor i marin evolusjonær utviklingsbiologi. I stillingsomtalen for denne stillingen er det framhevet et ønske om tettere samarbeid mellom BIO og Sars-senteret:

Scientific focus of the position

The position is primary focused on bridging the fields of evolutionary, ecological and developmental processes. The position requires molecular and cell biological approaches of biological mechanisms oriented towards the development of marine invertebrates, adaptation to their environment and their functional role in marine ecosystems.

Work on invertebrates that permit application of a range of current molecular and genetic approaches, including laboratory and field investigation is desirable. Broad research experience within one or more of the themes, functional genomics, regulation of gene expression, cell biology, developmental and/or evolutionary biology. is solicited. Usage of analytical methods such as molecular sequencing, advanced microscopy, immunohistochemistry, in situ screens, proteomics or developmental genetics is advantageous.

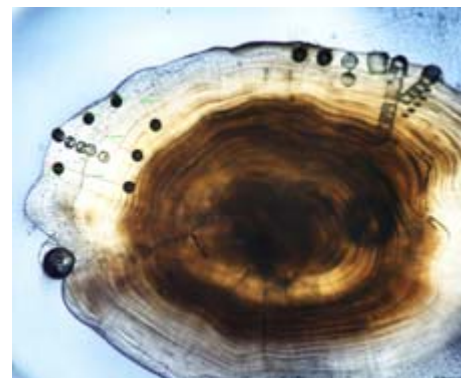
The scientific research at BIO is organized into research groups. The professor may join one of the existing groups or form a new group in marine evo-devo(-eco). It is also expected that the professor will establish strong collaboration with the Sars Centre and facilitate stronger cooperation between BIO and the Sars Centre.

Bruker fisk som miljøovervåkere

Hvordan blir egentlig fisk påvirket av alvorlige oljeutslipp? Ved å studere fiskens ørestein, kan man finne ut hvor mye forurensning den har vært utsatt for i livet.

Da oljetankeren Prestige forliste utenfor Spania i 2002, forårsaket den utslipp av enorme mengder råolje som forurenset havet og strendene i lang tid etterpå.

Mikroskopbilde av ørestein. De svarte prikkene viser hvor det er tatt ut prøver for analyse.

Spanske forskere satte i gang et større forskningsprosjekt som tok sikte på å undersøke effektene av oljeutslippet, og de fikk hjelp av blant andre forskere ved UiB.

– Jeg har sett på øresteinene fra piggvar, som er en bunnfisk. Mange var bekymret for at råoljen fra Prestige, som var en veldig tung olje, ville ha større effekt på bunnfisk enn på pelagisk fisk, forteller professor **Audrey Geffen** ved Institutt for biologi.

Til sammen har forskerne sett på mange ulike aspekter ved oljens effekt på fisken: Hvordan den vokste, hvordan den spiste, om den ble syk. Geffens del av prosjektet gikk ut på å undersøke om øresteinene viste spor av oljeforurensning. Sammen med kollegene **Arild Folkvord** og **Hans Høie**, og Jan Kosler ved Institutt for geovitenskap, har hun tatt prøver og undersøkt mineralsammensetningen i øresteinene. Les mer [På Høyden ..](#)

Skidagen på Voss onsdag 12. Mars

Vi forlenger tidsfristen for å melde seg på noen få dager, meld deg på innen onsdag 5 mars. The deadline for signing-up is extended to Wednesday 5. March, sign up on-line <http://www.bio.uib.no/div/skidag/>

Siste nytt fra verden rundt oss

Ledige stillinger for biologer

Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Frist	Stilling
29.02	University of Auckland, NZ: Postdoctoral Research Fellow in Ecological Statistics
29.02	Information Manager , Laboratoire d'Océanographie de Villefranche
29.02	Project Manager , Laboratoire d'Océanographie de Villefranche
01.03	University of Connecticut: 3 Post-Docs in Coastal Ecosystems and Human Health
04.03	Sars Centre: 1 Postdoctoral (Forsker) and 1 PhD position: Oikopleura cell cycle
10.03	Sars Centre: Stipendiat innan "Chordate Developmental Cell Cycle Regulation"
11.03	BIO: 2 stillingar som stipendiat i tropisk økologi og biogeografi
11.03	BIO: Stipendiat i økologi/miljø-biogeografi (3 år)
11.03	BIO: Stipendiat i populasjonsøkologi (3 år)
11.03	BIO: Stipendiat i samfunnsøkologi (3 år)
13.03	PhD Studentship the British Antarctic Survey in Cambridge
14.03	prosjektleder at Christian Michelsens Institute
14.03	Nofima, Bergen: 2 forskere innen separasjonsteknologi og fôrutvikling
16.03	Sars Centre: PhD position in Chordate Developmental Cell Cycle Regulation
19.03	BIO: Stipendiat i anvend og industriell biologi
25.03	vitenskapelige eksperter til Vitenskapskomiteen for mattrygghet
30.03	Post-doc fellowships in Canada - guidelines - letter of recommendation - application
01.06	(start date) Post-Doctoral Scholar , Bermuda Institute of Ocean Sciences
15.04	three-month fellowships for scientists, technicians, PhDs and Post Doctoral Fellows
14.09	Ass. Professor of Aquatic Animal Health , Dept of Med. & Epid., Sch. of Vet. Med., UC Davis

Director, Species Pages Group, Encyclopedia of Life (EOL) headquartered at the Smithsonian's National Museum of Natural Sciences. [Learn more.](#)

Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter

Call - Recruitment Programme 2009-2012

The Recruitment Programme is jointly funded by the University of Bergen and the Bergen Research Foundation. The foundation supports research and research-supporting activities at the University of Bergen. Grants can also be given to research projects at Haukeland University Hospital. Deadline 23 April. [Read more.](#)

MarinERA Pilot Call: Regional Drivers of Ecosystem Change

MarinERA is herewith announcing the 1st transnational call for proposals on the topic: 'Regional Drivers of Ecosystem Change: Description, Modelling and Prediction'
MarinERA Call Funding Partners

[Research Council of Norway \(RCN\)](#)

[Juelich Research Centre GmbH – Project Management Organisation Julich \(FZJ-PTJ\)](#)

[Spanish Ministry of Education and Science \(MEC\)](#)

[Hellenic Centre for Marine Research \(HCMR\)](#)

[Portuguese Foundation for Science and Technology \(FCT\)](#)

Only researchers who are eligible to apply for financial support from these MarinERA funding partners can apply for funding from this call. Other researchers can form part of a joint proposal but must provide evidence of secured funding. Researchers in the MarinERA partner countries not contributing funding to this call are advised to seek advice from their respective MarinERA partners on possible ways of co-ordinating with this call. [Les mer ..](#)

How to Write a Competitive Proposal for FP7

Guide books are available for loan from Elinor's office 322B2, HIB.

NordForsk Seed Money

Deadline for application 7 March. Money can be used for:

- 1: to support excellent research at an early stage (e.g. to identify and strengthen promising scientific initiatives that over time can develop into excellent research at the highest level)
2. coordination initiatives for Nordic participation in the FP7

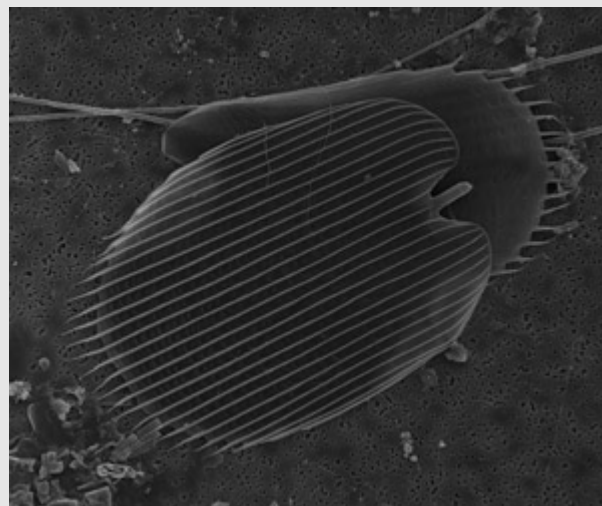
The seed money must be used to plan specific cooperation on a Nordic, European or global level. The seed money cannot be spent on scientific conferences/seminars/symposia etc. – only specifically on planning and preparation. Priority areas new ideas, prescience, cooperation between academia and business, shared research infrastructure, Nordic strength and European and global perspectives. The long-term aim could be projects of a certain size that can promote the Nordic countries as a force to be reckoned within global research. [Read more](#)

Ukens bilde

Mystery picture

Prøven ble hentet i Raunefjorden 21. feb. d.å. av Tomas Sørli og Mette Hordnes; Mikal Heldal laget preparatet og Egil S. Erichsen tok bildene.

Question from Mikal Heldal: Det går mot vår i Raunefjorden. Ikke alt i sjøen lar seg identifisere. Vi vil gjerne høre fra de som måtte ha mening om hva dette kan være. Click on the picture for a larger image

Ukens bilde: You are invited to submit photos (electronically!) for a “Ukens bilde”. Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to [Elinor Bartle](#) (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Info fra studieseksjonen

Oppfølging etter allmøte om mastergraden – forslag til forventningsskriv klart

Etter allmøte om mastergraden 6. desember i fjor, ble det satt ned en liten arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å utarbeide et forventningsskriv for studenter og veiledere. Arbeidsgruppen har bestått av Masterstudentene Cathrine Henriksen og Katrine Kongshavn Peter Emil Kaland, Ragnar Nortvedt, Tommy Strand og Eli Neshavn Høie. Gruppen har nå kommet frem til et forslag som skal legges frem for Hovedprogramstyret i april. Før det skjer, vil vi gi studenter og ansatte mulighet til å komme med innspill til forventningsskrivet. I tillegg til forventningsskrivet skal det også lages et bio-masterhjul der alle tidsfrister legges inn på en "klokke". Denne klokken skal hjelpe studenter og veiledere å holde oversikt over frister og praktiske opplysninger. Vi har enda litt arbeid igjen med dette så den blir presentert ved en senere anledning. Forventningsskrivet kan lastes ned fra denne siden:

<http://www.bio.uib.no/internesider/studier/studier.php> (se lenke ute til høyre: Utkast, forventningsskriv master).

Kurs i tekstgjennkjenningsprogrammet Ephorus

* Tid: Tirsdag 1. april 2008 kl 12:15 - 14:45

* Sted: Auditoriet på Studentsenteret

* Påmelding: **Innen fredag 28. mars klokken 16:00**, epost til kurs@ua.uib.no. (Det er viktig at man melder seg på uansett om man ønsker å delta på hele eller bare deler av programmet.)

OM TILBUDET:

Innføringen tirsdag 1. april vil være en unik mulighet for alle ansatte ved UiB til å få mer informasjon om hvordan man skal håndtere saker hvor man mistenker, eller har oppdaget tilfeller av plagiering. Samtidig vil man få en god innføring i hvordan man enkelt kan bruke Ephorus til hjelp i dette arbeidet.

Universitetet i Bergen tok i bruk tekstgjennkjenningsprogrammet Ephorus høsten 2004. I anledning at UiB har fornyet kontrakten med Ephorus kommer det en representant fra Ephorus til UiB for å gi ansatte en innføring i hvordan dette systemet enkelt kan brukes som et ledd i arbeidet med å kontrollere studentoppgaver for plagiering.

Programmet baserer seg på elektronisk innlevering av oppgaver. Ved Universitetet i Bergen er Ephorus integrert i studiestøttesystemene Kark og Mi side. Integrasjonene medfører at man kan sende alle innleverte oppgaver til Ephorus direkte fra disse systemene ved hjelp av et tastetrykk. Ephorus søker igjennom de innsendte oppgavene og sammenlikner dem med tekster på internett og et arkiv av tidligere innleverte tekster ved UiB. I tilfeller der det blir oppdaget en tilstrekkelig grad av tekstlikhet, vil man bli varslet om dette av Ephorus per e-post.

PROGRAM FOR DAGEN:

* 12:15 - 13:00: Innføring i hvordan man bruker tekstgjennkjenningsprogrammet Ephorus. V/ Peter Taverne fra Ephorus (presentasjonen til Peter Taverne foregår på engelsk)

* 13:00 - 13:15: Pause

* 13:15 - 13:45: Hva skal man gjøre dersom man har mistanke om, eller har oppdaget tilfeller av plagiering? V/ Per Gunnar Hillesøy fra Den sentrale klagenemnda ved UiB

* 13:45 - 14:00: Pause

* 14:00 - 14:30: Fagmiljø deler sine erfaringer med å bruke Ephorus.

* 14:30 - 14:45: Orientering om tidsplanen for arbeidet med etikk i utdanningen ved UiB. V / Hilde Elin Haaland-Kramer, Utdanningsavdelingen

Hele programmet for dagen, samt mer informasjon om Ephorus ved UiB finner man på denne siden:

https://wikihost.uib.no/uawiki/index.php/Innf%C3%B8ring_i_Ephorus#Innf.C3.B8ring_i_tekstgjennkjenningsprogrammet_Ephorus

OBS: **Påmelding innen fredag 28. mars klokken 16:00** på epost til kurs@ua.uib.no

Noen som har lyst å være med å seile?

I høst hadde BIO besøk av en representant fra Öckerö Gymnasieskola, der studentene allerede på videregående har valgt at de vil spesialisere seg i biologi. Som en del av utdanningen reiser de med seilskute opp til flere måneder i året. I juni kommer de til Bergen og skal blant annet på Espgrend og ha et opplegg der. Bergen er siste havnen de skal til før de vender tilbake, og studenter og ansatte ved

Institutt for biologi får tilbud om å være med på deler av turen hvis noen skulle ønske det! Her kan vi altså drive rekruttering med tanke på potensielle masterstudenter!
Se nedenunder for mer opplysninger. Kontakt eli.hoie@bio.uib.no hvis du er interessert.

Info om seilturen: Om ni har några studenter eller personal som vill följa med på resan från Shetland (eller någon annan hamn) så går det bra. Vi erbjuder gratis kost och logi mot att man hjälper eleverna genom att handleda i deras studier. Vi har 8 gästplatser ombord, men eventuellt är ett par av dessa upptagna. Man får själv stå för sin egen flygbiljett till och från de hamnar man mönstrar på och stiger av. Rutten, där det fortfarande finns plats, går enligt följande: St. Malo - Portaferry - Stornoway - Scalloway - Bergen - Öckerö.

Nedan är vårt preliminära hamnprogram:

Ankomst-datum:	Hamn:	Program:
2/5	Warnemünde 3 dgr	TEMA: Mikroorganismer Besök – Baltic Sea Research institute (http://io-warnemuende.de/admin/en_index.html)
11/5	Oostende 6 dgr	TEMA: EU – Politiken som styr Besök – Bryssel
20/5	St Malo 3 dgr	TEMA: Tidvatten Besök – Ostronodling Besök – Tidvattenelverk: Barrage De La Rance
27/5	Portaferry 3 dgr	TEMA: Marina däggdjur, reptiler och fåglar Besök – Exploris + Seal Sanctuary (http://www.exploris.org.uk/) Besök – Strangford Loch (nationalpark)/Fältstation till Belfast Universitet (http://www.strangfordlough.org/schools-fs.htm)
1/6	Stornoway 3 dgr	TEMA: Makroalger och marina däggdjur Besök – Hebridean Seaweed Company
6/6	Scalloway 3 dgr	TEMA: Akvakultur och fiske Besök – Fiskodling och marin övervakning Besök – Fiskehamn
11/6	Bergen 5 dgr	TEMA: Binda samman påsen Besök – Akvariet i Bergen: (http://www.akvariet.no/) Besök – Universitetet

Mvh Alice Elmersson, Öckerö Gymnasieskola, epost: alice.elmersson@skola.ockero.se
hemsida: <http://www.ockeroegymnasieskola.se/>

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Guest lecture Rögvaldur Hannesson: økonomiske synspunkt på global oppvarming

Onsdag 5. mars kl. 12.15-13.00 **Foredragholder:** Rögvaldur Hannesson, NHH
Økonomisk vekst og økt bruk av energi henger nøye sammen. Det finnes i dag ikke andre troverdige alternativer til fossile brensler enn kjernekraft. Fornybar energi utenom jordvarme og vannkraft står for mindre enn 1 prosent av verdens produksjon av primærenergi og vil ikke på lenge ha noen særlig betydning, selv ikke med formidabel vekst i produksjon fra disse energikildene. Ifølge Stern-rapporten er jordens evne til å absorbere klimagasser kun 20 % av de samlede utslipp i 2000. Siden bruk av mark alene er ansvarlig for ca. 30 % av disse utslippene, er det lite sannsynlig at konsentrasjonen av klimagasser kommer til å bli stabilisert i nær fremtid. Den pågående økonomiske utviklingen i verden, særlig i fattige og middels rike land hvor jo mesteparten av menneskeheten bor, vil gjøre dette enda vanskeligere. Beregningene som presenteres i Stern-rapporten, og som viser at det vil være lønnsomt å bruke ca. 2 % av BNP til å avverge et fall på kanskje 20 % flere tiår inn i fremtiden, bygger på en diskonteringsrate som er altfor lav og som impliserer en urealistisk høy sparevilje.

Guest Lecture: Controversy and Consensus in Asteroid Systematics

Wednesday 12 Mars - Red Conference room, 2nd floor mellombygget HIB kl. 12.30
Emily Knott, University of Jyväskylä

Emily will review the current state of the field (morphological data, molecular data; class level and order level relationships). [Read more](#)

Guest lecture: How about Ancient DNA: Challenges and opportunities.

Time: Wednesday, Mars 5., 13.15-14.00 Professor Erika Hagelberg

Erika Hagelberg has since the 1980s had a leading role in research on Ancient DNA, in particular from fossil bones. She is currently professor at the Department of Biology and associated to the Center for Ecological and Evolutionary Synthesis (CEES), University of Oslo.

Place: Historisk Café, the Museum building, Muséplass 3

The lecture is organized by the research group "Past landscape and environment", at Bergen Museum, Natural History Collections.

International Conference on Biodiversity Informatics

London, 1-5 June 2009. [learn more](#)

"BIOCAT Summer School"

The programme will be held at IFM-GEOMAR, Kiel, Germany, 15-19 September 2008.

BIOCAT stands for Biogeochemical Interactions between the Ocean and the Atmosphere. Application deadline 30 April 2008. [Read more.](#)

Forskerforbundet's stipendiatseminar

Forskerforbundet arrangerer i samarbeid med NTNU og Universitetet i Bergen to stipendiatseminar. Seminarene holdes i Trondheim 3.mars og i Bergen 5. mars.

På seminaret tar vi opp aktuelle spørsmål knyttet til stipendiateres lønns- og arbeidsvilkår både ved tilsetning og underveis i perioden. Stipendiater i hele landet kan delta, både medlemmer og ikke medlemmer. Tillitsvalgte er også velkommen til å delta. Etter seminaret serverer vi middag.

Forskerforbundet dekker reiseutgiftene. [Programme](#)

Elektronisk påmelding innen 26. februar via kursfanen på vår hjemmeside [Påmelding](#)

Vestlandskonferansen om Stjernøutvalget

sin innstilling 5. mars.

[Forskergruppa](#) "Kunnskap og politikk" ved SV fakultetet, UiB Forum for profesjonsstudier og profesjonsdialog (FORPRO) ved HiB <http://interaktiv.uib.no/admorg/admorg/course/view.php?id=3>
[Les mer](#) [Påmelding:](#)

Pollicipes International Conference,

Sines Art Center, Portugal, from 25 to 27th September 2008.

Pollicipes species are stalked barnacles that inhabit marine rocky shores and are a very important economical resource intensively exploited in some countries, namely in Portugal and Spain.

[More information](#)

Larval 2008 symposium

6 to 11 July 2008 in Lisbon, Portugal.

[Information and guidelines](#) for abstract submission. Deadline for the abstract submission is the 30 March 2008. The deadline for the economic registration fees is 15 March 2008. [Register today](#)

[Information about symposium](#) On the web, you can find information about the event, accommodation, social events and even practical information about life in Portugal and Lisbon in particular.

Nye artikler

Har du en artikkel, kapittel eller bok som ikke har stått her? Du kan sende bibliografi og abstract (helst i Word-format, helst ikke pdf av hele artikkelen!) til Jarl så snart du har sidetall.

Are Nylund: ny slekt av myxozoer og tre nye arter av fiskeparasitter

Kole, Marianne, Karlsbakk, Egil, Nylund, Are 2007. A new genus *Gadimyxa* with three new species (Myxozoa, Parvicapsulidae) parasitic in marine fish (Gadidae) and the two-host life cycle of *Gadimyxa atlantica* N. sp. JOURNAL OF PARASITOLOGY 93: 1459-1467

Abstract: The myxozoans *Gadimyxa atlantica* n. sp. and *G. sphaerica* n. sp., and *G. arctica* n. sp. (Myxozoa, Parvicapsulidae), are described from *Gadus morhua* L. and *Arctogadus glacialis* (Peters) (Gadidae), respectively. They develop coelozoic in bisporic plasmodia in the urinary systems. Two morphological forms of spores were found in all 3 species, i.e., wide and (sub)spherical forms. Both spore types are bilaterally symmetrical along the suture line. The wide spores, semicircular in frontal view and elliptical in apical view, have 2 spherical polar capsules, which open in the sutural or median plane mid on the flat side of the spore. Mean widths of the wide spores of *G. atlantica*, *G. sphaerica*, and *G. arctica* are 7.5, 10.0, and 10.0 μm , respectively. The older, more thick-walled, (sub)spherical spores with binucleate sporoplasm are 8.0, 5.3, and 7.3 μm in mean width, respectively. The mean diameters of the polar capsules of (sub)spherical spores are 2.4, 1.7, and 2.2 μm , respectively. The (sub)spherical forms of *Gadimyxa* are most similar to *Ortholinea* within the Ortholineidae, but they differ in the development of the spores and in the arrangement of the polar capsules. The polychaetes *Spirorbis* spp. (Spirorbidae) act as invertebrate hosts of *G. atlantica*. The previously described actinospores of the tetractinomyxon type develop to myxospores in *Gadus morhua* within 8 wk. This is the second known myxozoan 2-host life cycle in the marine environment. Phylogenetic analyses based on partial small subunit rDNA sequences places *Gadimyxa* spp. among *Parvicapsula* spp. in the Parvicapsulidae.

Andreas Steigen: optiske forhold i Murchison Bay i Victoriasjøen

Okullo, Willy, Ssenyonga, Taddeo, Hamre, Børge, Frette, Øyvind, Sørensen, K., Stamnes, Jakob J., Steigen, Andreas, Stamnes, Knut 2007. Parameterization of the inherent optical properties of Murchison Bay, Lake Victoria. APPLIED OPTICS 46: 8553-8561

Abstract: Lake Victoria, Africa's largest freshwater lake, suffers greatly from negative changes in biomass of species of fish and also from severe eutrophication. The continuing deterioration of Lake Victoria's ecological functions has great long-term consequences for the ecosystem benefits it provides to the countries bordering its shores. However, knowledge about temporal and spatial variations of optical properties and how they relate to lake constituents is important for a number of reasons such as remote sensing, modeling of underwater light fields, and long-term monitoring of lake waters. Based on statistical analysis of data from optical measurements taken during half a year of weekly cruises in Murchison Bay, Lake Victoria, we present a three-component model for the absorption and a two-component model for the scattering of light in the LTV and the visible regions of the solar spectrum along with tests of their ranges of validity. The three-component input to the model for absorption is the chlorophyll-alpha (Chl-alpha), total suspended materials concentrations, and yellow substance absorption, while the two-component input to the model for scattering is the Chl-alpha concentration and total suspended materials.

Richard Payne: bruk av skjult askelag til aldersbestemmelse

Payne, Richard, Blackford, Jeffrey, van der Plicht, Johannes 2008. Using cryptotephras to extend regional tephrochronologies: An example from southeast Alaska and implications for hazard assessment. QUATERNARY RESEARCH 69: 42-55

Abstract: Cryptotephrochronology, the use of hidden, diminutive volcanic ash layers to date sediments, has rarely been applied outside western Europe but has the potential to improve the tephrochronology of other regions of the world. Here we present the first comprehensive cryptotephra study in Alaska. Cores were extracted from five peatland sites, with cryptotephras located by ashing and microscopy and their glass geochemistry examined using electron probe microanalysis. Glass geochemical data from nine tephras were compared between sites and with data from previous Alaskan tephra studies. One tephra present in all the cores is believed to represent a previously unidentified eruption of Mt. Churchill and is named here as the 'Lena tephra'. A mid-Holocene tephra in one site is very similar to Aniakchak tephra and most likely represents a previously unidentified Aniakchak eruption, ca. 5300-5030 cal yr BP. Other tephras are from the late Holocene White River eruption, a mid-Holocene Mt. Churchill eruption, and possibly eruptions of Redoubt and Augustine volcanoes. These results show the potential of cryptotephras to expand the geographic limits of

tephrochronology and demonstrate that Mt. Churchill has been more active in the Holocene than previously appreciated. This finding may necessitate reassessment of volcanic hazards in the region.

Tom Sørnes, Aino Hosia, Ulf Båmstedt & Dag Aksnes: svømme- og fødeatferd hos maneten *Periphylla*

Sørnes, Tom A, Hosia, Aino, Bamstedt, Ulf, Aksnes, Dag L. 2008. Swimming and feeding in *Periphylla periphylla* (Scyphozoa, Coronatae). MARINE BIOLOGY 153: 653-659

Abstract: Some western Norwegian fjords host extraordinarily abundant and persistent populations of the mesopelagic, coronate scyphomedusa, *Periphylla periphylla*. In these environments, from late autumn to spring, the medusae undertake regular diel vertical migrations into surface waters. From unique observations obtained with a remotely operated vehicle (ROV), including observations made without artificial light, we observed that 90% of the medusae swam with their tentacles in aboral position. Stomach content analyses of surface-collected specimens revealed that the medusae ate mainly calanoid copepods, but ostracods and large euphausiids were also prominent components of their diets. The clearance rate potential of *P. periphylla*, assessed from in situ observations and stomach contents, was comparable to that of similar-sized, epipelagic gelatinous species. Our findings suggest that *P. periphylla* behave as active predators in surface waters.

James Kennedy: kan kondisjon og fødeinntak senke prioriteten til gyting hos flyndre?

Kennedy J, Witthames PR, Nash RDM, Fox C J 2008. Is fecundity in plaice (*Pleuronectes platessa* L.) down-regulated in response to reduced food intake during autumn? JOURNAL OF FISH BIOLOGY 72: 78-92

Abstract: The effect of controlling food intake during the autumn, which is the time of late vitellogenesis, on fecundity, atresia and follicle and ovary growth was examined for plaice *Pleuronectes platessa*. Eighteen fish were kept in individual pens and either fed on a high or low ration diet. Fish which increased in whole body condition exhibited an increase in carcass condition which means that when food intake is sufficient to maintain whole body condition some resources are used as storage. Follicle growth rate was positively correlated with change in Fulton's condition and total atresia was negatively correlated with change in Fulton's condition. Thus, the rate of vitellogenesis was dependent on the availability of an exogenous food source. Fecundity at the end of the experiment was positively correlated with mass and total length. Food intake had no effect on relative fecundity; however, fish which had a lower food intake lost mass and had a greater intensity of atresia, lowering their absolute fecundity. One fish in a very low condition at the start of the experiment skipped spawning and one fish exhibited a decrease in average follicle diameter during the experiment which is hypothesized to be a prelude to mass atresia.

Lone Høj & Vigdis Torsvik: temperatur påvirker samfunnsstruktur hos arker i høyarktis

Høj, Lone, Olsen, Rolf A., Torsvik, Vigdis L. 2008. Effects of temperature on the diversity and community structure of known methanogenic groups and other archaea in high Arctic peat. ISME JOURNAL 2: 37-48

Abstract: Archaeal populations are abundant in cold and temperate environments, but little is known about their potential response to climate change-induced temperature changes. The effects of temperature on archaeal communities in unamended slurries of weakly acidic peat from Spitsbergen were studied using a combination of fluorescent in situ hybridization (FISH), 16S rRNA gene clone libraries and denaturing gradient gel electrophoresis (DGGE). A high relative abundance of active archaeal cells (11-12% of total count) was seen at low temperatures (1 and 5 degrees C), and this community was dominated by Group 1.3b Crenarchaeota and the euryarchaeal clusters rice cluster V (RC-V), and Lake Dagow sediment (LIDS). Increasing temperature reduced the diversity and relative abundance of these clusters. The methanogenic community in the slurries was diverse and included representatives of Methanomicrobiales, Methanobacterium, Methanosarcina and Methanosaeta. The overall relative abundance and diversity of the methanogenic archaea increased with increasing temperature, in accordance with a strong stimulation of methane production rates. However, DGGE profiling showed that the structure of this community changed with temperature and time. While the

relative abundance of some populations was affected directly by temperature, the relative abundance of other populations was controlled by indirect effects or did not respond to temperature.

Anne Bjune: historisk og forhistorisk styggevær langs kysten

Bakke, Jostein, Lie, Øyvind, Dahl, Svein Olaf, Nesje, Atle, Bjune, Anne Elisabeth. Strength and spatial patterns of the Holocene wintertime westerlies in the NE Atlantic region. GLOBAL AND PLANETARY CHANGE 60: 28-41

Abstract: Two records of July temperature and two records of reconstructed winter precipitation along the western coast of Norway have been combined to examine regional patterns in glacier activity and winter precipitation during the Holocene. The maritime glaciers in western Norway are mainly controlled by winter precipitation. Hence, fluctuations in magnitude and equilibrium-line altitude (ELA) of these glaciers reflect variability in wintertime atmospheric circulation patterns in the northeast Atlantic region. By combining an independent proxy for summer temperature with reconstructed ELAs during the Holocene, it is possible to reconstruct former winter precipitation. We track the dominant position of the westerlies during the Holocene by comparing records of winter precipitation along a 2000 km south-north coastal transect in Norway. Analyses of modern data on the evolution of the polar vortex indicate that there is a strong relationship between polar vortex and storm-track variability over the North Atlantic. Periods with increased winter precipitation along the coast of Norway are associated with a stronger effect of the westerlies, where differences in the distribution of precipitation are assumed to reflect changes in the position of the westerlies. The largest precipitation anomalies caused by a dominant southerly position of the westerlies are found around 2.8, 1.2 and 0.4 ka yrs BP. However, a general humid phase prevailed between 2.3 and 0.9 ka yrs BP.

Cecile Jolly & Ian Mayer: kan stingsild bli indikatorart for kunstige hormoner?

Allen, Yvonne T, Katsiadaki, Ioanna, Pottinger, Tom G, Jolly, Cecile, Matthiessen, Peter, Mayer, Ian, Smith, Andy, Scott, Alexander P, Eccles, Paul, Sanders, Matthew B, Pulman, Kim GT, Feist, Stephen 2008. Intercalibration exercise using a stickleback endocrine disrupter screening assay. ENVIRONMENTAL TOXICOLOGY AND CHEMISTRY 27: 404-412

Abstract: The Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) is currently validating a short-term fish screening protocol for endocrine disrupters (estrogens, androgens, and their antagonists and aromatase inhibitors), using three core species: fathead minnow, Japanese medaka, and zebrafish. The main endpoints proposed for the first phase of validation of the screen are vitellogenin (VTG) concentration, gross morphology (secondary sexual characteristics and gonadosomatic index), and gonadal histopathology. A similar protocol is concurrently being developed in the United Kingdom using the three-spined stickleback, with identical endpoints to those for the core species and, in addition, a unique androgen-specific endpoint in the form of spiggin (glue protein) induction. To assess the suitability of this species for inclusion in the OECD protocol alongside the core species, an intercalibration was conducted using 17 beta-estradiol (a natural estrogen) and trenbolone (a synthetic androgen), thus mimicking a previous intercalibration with the core species. All three participating laboratories detected statistically significant increases in VTG in males after 14 d exposure to nominal concentrations of 100 ng/L 17 beta-estradiol and statistically significant increases in spiggin in females after 14 d exposure to nominal concentrations of 5,000 ng/L trenbolone. The stickleback screen is reliable, possessing both relevant and reproducible endpoints for the detection of potent estrogens and androgens. Further work is underway to assess the relevance and suitability of the screen for weakly acting estrogens, anti-androgens, and aromatase inhibitors.

Stephanie Kramer-Schadt: perseptuell rekkevidde bør inngå i modeller for atferd

Pe'er, G., Kramer-Schadt, S., 2008. Incorporating the perceptual range of animals into connectivity models, Ecol. Model., doi:10.1016/j.ecolmodel.2007.11.020

Abstract: The perceptual range of an animal towards different landscape elements affects its movements through heterogeneous landscapes. However, empirical knowledge and modeling tools are lacking to assess the consequences of variation in the perceptual range for movement patterns and connectivity. In this study we tested how changes in the assumed perception of different landscape elements affect the outcomes of a connectivity model. We used an existing individual-based, spatially explicit model for the dispersal of Eurasian lynx (*Lynx lynx*). We systematically altered the perceptual

range in which animals recognize forest fragments, water bodies or cities, as well as the probability that they respond to these landscape elements. Overall, increasing the perceptual range of the animals enhanced connectivity substantially, both qualitatively and quantitatively. An enhanced range of attraction to forests had the strongest impact, doubling immigration success; an enhanced range of attraction to rivers had a slightly lower impact; and an enhanced range of avoidance of cities had the lowest impact. Correcting the enhancement in connectivity by the abundance of each of the landscape elements in question reversed the results, indicating the potential sensitivity of connectivity models to rare landscape elements (in our case barriers such as cities). Qualitatively, the enhanced perception resulted in strong changes in movement patterns and connectivity. Furthermore, model results were highly parameterspecific and patch-specific. These results emphasize the need for further empirical research on the perceptual capabilities of different animals in different landscapes and conditions. They further indicate the usefulness of spatially explicit individual-based simulation models for recognizing consistent patterns that emerge, despite uncertainty regarding animals' movement behavior. Altogether, this study demonstrates the need to extend the concept of 'perceptual ranges' beyond patch detection processes, to encompass the wide range of elements that can direct animal movements during dispersal through heterogeneous landscapes.

Ruth-Anne Sandaa, Thorolf Magnesen & Øivind Bergh: bakterier i kamskjelllekkeri

Sandaa, Ruth-Anne, Brunvold, Laila, Magnesen, Thorolf, Bergh, Øivind 2008. Monitoring the opportunistic bacteria *Pseudoalteromonas* sp. LT-13 in a great scallop, *Pecten maximus* hatchery. *Aquaculture* doi: [10.1016/j.aquaculture.2008.02.007](https://doi.org/10.1016/j.aquaculture.2008.02.007)

Abstract PCR with specific primers against *Pseudoalteromonas* sp. LT-13, and Denaturing Gradient Gel Electrophoresis (DGGE) of PCR-amplified 16S rDNA, was used to monitor the bacterial community in samples of early stages of scallop larvae suffering high mortality. Samples were taken of larvae from different tanks, water in the tanks, eggs/sperm, inlet water and algal cultures. The DGGE profiles revealed one dominating band that was always present in samples of scallop larvae suffering high mortality. The band was sequenced and demonstrated high sequence homology to *Pseudoalteromonas* sp. LT-13, a bacterium previously isolated from the hatchery. Samples from different locations in the production unit were collected four times in an 11-month period and tested for the presence of LT13 by PCR. Seventy-four percent of the samples collected in April 2003 contained LT-13. In this period the mortality of the scallop larvae was no less than 96.8 %. In two of the other samples the mortality was moderate (83.3-78.0 %), and LT-13 was detected in 30 and 57 % of these samples. High mortality (98.3%) also occurred in the February 2003 sampling period; however, LT-13 was detected in just 39 % of the samples. These results indicate that the bacterium is not an obligate pathogen, but rather an opportunistic bacterium that may be used as an early indicator of the conditions in the hatchery.

Frank Nilsen: genetiske tegn på naturlig seleksjon hos torsk

Moen Thomas, Ben Hayes, Frank Nilsen, Madjid Delghandi, Kjersti T Fjalestad, Svein-Erik Fevolden, Paul R Berg & Sigbjørn Lien 2008. Identification and characterisation of novel SNP markers in Atlantic cod: evidence for directional selection. *BMC Genetics* 9:18 doi:10.1186/1471-2156-9-18

Background The Atlantic cod (*Gadus morhua*) is a groundfish of great economic value in fisheries and an emerging species in aquaculture. Genetic markers are needed to identify wild stocks in order to ensure sustainable management, and for marker-assisted selection and pedigree determination in aquaculture. Here, we report on the development and evaluation of a large number of Single Nucleotide Polymorphism (SNP) markers from the alignment of Expressed Sequence Tag (EST) sequences in Atlantic cod. We also present basic population parameters of the SNPs in samples of North-East Arctic cod and Norwegian coastal cod obtained from three different localities, and test for SNPs that may have been targeted by natural selection.

Results A total of 17,056 EST sequences were used to find 724 putative SNPs, from which 318 segregating SNPs were isolated. The SNPs were tested on Atlantic cod from four different sites, comprising both North-East Arctic cod (NEAC) and Norwegian coastal cod (NCC). The average heterozygosity of the SNPs was 0.25 and the average minor allele frequency was 0.18. FST values were highly variable, with the majority of SNPs displaying very little differentiation while others had FST values as high as 0.83. The FST values of 29 SNPs were found to be larger than expected under a

strictly neutral model, suggesting that these loci are, or have been, influenced by natural selection. For the majority of these outlier SNPs, allele frequencies in a northern sample of NCC were intermediate between allele frequencies in a southern sample of NCC and a sample of NEAC, indicating a cline in allele frequencies similar to that found at the Pantophysin I locus.

Conclusion The SNP markers presented here are powerful tools for future genetics work related to management and aquaculture. In particular, some SNPs exhibiting high levels of population divergence have potential to significantly enhance studies on the population structure of Atlantic cod.